

Editura NEUMA
Strada Libertății, nr. 188
Apahida, Județul Cluj

Editor: Andrea H. Hedeș
Coperta și DTP: Gelu Iordache

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TUDOR, COSMIN ANDREI

Piese triste pentru cei prea veseli : teatru /
Cosmin Andrei Tudor. - Apahida : Neuma, 2024
ISBN 978-606-9610-36-4

821.135.1

Cosmin Andrei Tudor

**Piese triste pentru
cei prea veseli**

TEATRU

Editura
NEUMA
2024

Cuprins

Îndoiala	5
Bătrânul și margareta	53
O divagație aproape lirică	95

LBRIS

We know
books

Monei

Îndoiala

piesă într-un tablou și-o fotografie

Personaje

Preotul – bătrân

Femeia – mai târziu, Maria

Copilul – mai târziu, Ștefan

Fata – mai târziu, Maria

Femeia – mai târziu, Rosa

Pisica – neagră

Răul – spân, fără vârstă

Tabloul

Interiorul unei biserici. În stânga se află catapeteasma, frumos decorată. Câteva covoare în fața ei și prin sală. Un suport de biblie. O masă. În dreapta se află ușa. Intrarea este simplă. Niciun ornament. Între cele două extremități se află pronaosul și naosul. Pe un perete, în spatele scenei, se află scaunele de lemn lipite de peretele pictat cu ferestre joase, deasupra scaunelor. Ferestrele au vitralii cu teme biblice. Predomină roșul, albastrul și, în mai mică măsură, galbenul. Celelalte culori sunt mai rar întâlnite. Verdele ce mai apare. Deasupra lor se găsesc icoane și alte picturi murale. Prezența cupolei se ghicește prin lumina care parcă se lasă ca o ceață pe podea. Pogoară. Câteva lumânări ard ici-colo. Un miros de tămâie inundă scena la ridicarea cortinei. Cortina se va ridica încet, auzindu-se murmurul șoaptelor preotului care-și spune rugăciunea, iar în surdină se aude o toacă.

Scena 1

Preotul

(șade în genunchi în fața altarului și se roagă. cortina se ridică încet în timpul acesta, descoperindu-l puțin câte puțin. poartă straie negre. are părul alb și lung și barba la fel)

și nu ne duce pre noi în ispită
și ne izbăvește de cel viclean
amin!

(își face de trei ori semnul crucii. așteaptă câteva clipe în liniște, apoi își începe confesiunea cu o voce pioasă)

– Iartă-mă, Doamne, căci am păcătuit!

(pauză scurtă, solemnă)

– Șaptezeci de primăveri și tot pe atâtea toamne mi-au mângâiat obrazul și părul, care acum, vezi bine, este alb ca neaua proaspăt ninsă, și nu m-am îndoit măcar o dată. Iar acum la bătrânețe? Ce m-a apucat? Iartă-mă, Doamne, căci m-am îndoit! În ultima vreme mi-au venit multe gânduri în minte. De unde oare? Cine oare mi le șoptește? Mă uit pe umărul stâng și nu văd nimic. Pe dreptul nici nu îndrăznesc să-l privesc. Dubito, ergo cogito. Cogito, ergo sum. Nu-i așa?

Deci, dacă mă îndoiesc știu sigur că exist, nu? Dar ce înseamnă asta? Și una-i să te îndoiești de o părere sau despre un ziar, iar alta-i să te îndoiești de Tine! Și ce vrea să spună această maximă despre obiectul îndoielii, ca să spun așa? Ce spune despre Tine? Că exiști? Că nu exiști? Sau e ceva la mijloc? Nu spune nimic. Se referă doar la mine. La cel care se îndoiește. Tu oare te îndoiești?

(se oprește brusc, de parcă și-ar fi dat seama că a spus ceva nelalocul lui)

– Iertare! M-a luat gura pe dinainte. Așa-s oamenii. Prea guralivi. De aceea, poate, ar trebui să vorbim numai în gând. Gândul e mai lenș decât limba.

(se aude un șuierat surd. ca o adiere ușoară, imponderabilă)

– Dar să revin. În ultima vreme, credința mea a suferit lovituri date de nimeni, date de nicăieri. În toată viața mea nu m-am îndoit, iar acum m-a lovit năpasta. La bătrânețe. Nu dorm nopțile. Stau la fereastră și ascult cucuvelele. Și vântul. Și ploaia. Mai ales ploaia. Grele sunt nopțile când plouă. Atunci și gândul e mai ud și mai apăsător. Parcă-ți apasă nervii. Poate că numai un astfel de gând poate avea greutate. Dar despre ce gând

este vorba, că până acum am spus verzi și uscate? Stau și mă întreb nopțile și dacă adorm nu rezolv nimic; întrebarea stăruie și-n vis: ești sau nu acolo? Poate-i cam vagă. Dar limba nu-mi poate ajuta să o formulez mai bine. E prea săracă. Ce-nseamnă *tu* pentru tine? Ce-nseamnă *ești* pentru tine? Dar *nu*? Poate că nu-nseamnă nimic și râzi pe undeva pe-acolo. Pe-acolo unde? Știi că dacă te aflu te voi pierde, dar parcă aș risca pierderea. Moartea va fi mai ușoară, iar coșciugul mai ușor de cărat pentru ciocli. Și poate mă vei ierta. Cine știe? Spun prostii. N-am avut nicio-dată astfel de gânduri. Am crezut orbește toată viața. Este oare cu puțință ca la vârsta mea, la care alții au glaucom, mie să mi se limpezească vederea? Miop rămân, totuși.

(râde vag)

– Iartă-mă, Doamne, că păcătuiesc! Nu știu ce-i cu mine. Va trebui să caut bine în memorie să văd ce a provocat această ruptură. Dar nu am găsit nimic până acum. Și mi-am luat viața de la început. Aș fi putut în același timp să-mi scriu memoriile. Poate nu am căutat bine? Poate pricina rupturii se află în memoria altcuiva? Nu-i exclus. Dar ce să fac acum? Să caut în amintirile tuturor oamenilor?

(în spatele vitraliilor se vede o umbră care trece repede de la stânga la dreapta)

– Aș face-o bucuros, dar să știu că voi găsi ce-mi trebuie și-am să repar. Nu te mai rețin. Ne vom vedea și mâine. Sper să mă lecui până atunci.

(aceeași umbră se deplasează de la dreapta la stânga)

– Iartă, Doamne, pe netrebnicul de mine!

(stă ceva timp. buzele i se mișcă. își spune în gând rugăciunea, își face semnul crucii)

– Amin!

– Rugăciunea ajunge mai repede acolo sus. Vorba vorbită se mai lovește de câte ceva și întârzie.

(dă să se ridice. se îndreaptă, face câțiva pași)

Scena 2

Preotul, Femeia, Copilul

Se deschide ușa din dreapta. O lumină puternică intră. Albă. Femeia și Copilul intră încet. Sunt îmbrăcați sărăcăcios. Copilul are haine peticite. Pantalonii îi sunt mari și calcă pe ei.

Femeia

(se îndreaptă cu Copilul de mână spre preot. cu fruntea în pământ, spune:)

– Sărut-mâna, părinte!

Copilul

(repetă cuvintele mamei, uitându-se curios spre preot)

– Sărut-mâna, părinte!

Preotul

(se întoarce spre cei doi)

– Ziua bună și vouă!

(se oprește mirat când dă cu ochii de ei)

Femeia

– Părinte, am venit să ne spovedim.

Preotul

– Să te spovedești.

Femeia

– Nu, amândoi...

Preotul

(o întrerupe)

– Pe-ăsta micul nu-l pot spovedi.

Femeia

(mirată)

– De ce nu, părinte?

Preotul

– Tu ai spovedi un înger?

(râde și se adresează copilului)

– Cum te cheamă, flăcău?

Copilul

(timid)

Ște-fan...

Preotul

– Și câți ani ai?

Ștefan

– Zece.

Preotul

– Ești destul de mare, dar tot înger rămâi.

Ștefan

(se uită la pantalonii lungi și largi care-i stau sub tălpi)

Preotul

– Nu te frământa de pantalonii-ți lungi. Uite! Sutana-mi mătură praful de pe podea și frunzele de pe caldarâm toamna. N-are importanță că-i prea mare. De fapt, să nu-ți fie rușine c-ai pantalonii prea mari; sutana prea largă îmi spune că mai am mult de crescut.

(își îndreaptă privirea spre Femeie. îi ridică fruntea)

– Ar trebui să stea sus. Cu un așa copil ar trebui să te mândrești. Uite așa. Cum te numești?

Femeia

– Maria.

Preotul

– Maria. Un nume dintre cele mai frumoase. Și așa, deci? Vrei să te spovedești. Eu n-am nimic

împotriva, dar nu cred că ai păcate de mărturisit.
Stai să-mi aduc patrafirul.

(intră în altar și se întoarce cu patrafirul)

– Sunt pregătit. Veniți pe câte un scaun. Sunt bătrân.

(râde)

Maria

– Ștefan, vrei să mă aștepti afară?

Ștefan

(se îndreaptă spre ușă)

Preotul

– Flăcăule, unde crezi că te duci? Vino aici!

Maria

– Dar, părinte...

Preotul

(o întrerupe iar)

– Niciun dar, Maria. Te-ai spovedi în fața unui preot netrebnic și nu te-ai spovedi în fața unui înger? Și, ți-am spus, nu cred că ai păcătuit. Se vede-n ochii tăi. Curați. Puri. Neprihăniți. Dar te voi asculta.

(se așază și-l ia pe copil pe genunchi)

– De fapt, Maria, cred că nu voi avea nevoie de patrafir.

(și-l scoate)

– Te voi asculta, iar dacă va fi nevoie mi-l voi pune. Acum ia loc, te rog!

Maria

(se așază pe scaunul de lângă preot)

Preotul

– Cum ai păcătuit, Maria?

Maria

– De nenorocită ce-s, părinte! Durerea m-a adus în stare. Suferințele. Boala. Sărăcia. Nenorocul. Poate ș-ăl cu coarne.

(văitându-se)

– Parcă aș fi Iov. Atât de lovită sunt de soartă. P-ăsta micu' l-am crescut cu frică de Dumnezeu. L-am învățat să-și facă sfânta cruce. Să se roage. Ne rugăm în fiecare noapte. Doar asta ne-a mai rămas. Ruga. Ce-o mai însemna și asta. Că ne rugăm și rămânem doar cu ecoul rugii. Și ce ecou? Că trece. Al nostru nici măcar nu se întoarce. Atât suntem de săraci. Pot spune tot ce am pe suflet, părinte?

Preotul

(încuviințează dând din cap)

Maria

– Mâine se fac cinci ani de când l-am îngropat pe bărbatu-miu. A murit, săracul, bolnav de plămâni. Boala omului sărac. Muncea pe unde apuca și aducea tot ce câștiga acasă la copii. Am avut cinci. Mi-a mai rămas ăsta micu'. Ștefan.